

ISIDUMBU SENTOMBI YOMUNTU ENDLILI NI YOMLUNGU.

UMr. Jacob Tabete, epekezelwa nMr. Thomas Tabete umfowabo, beke fikile Ohlange, heze kobikela uMongameli uDube, indaba yesifo sendodakazi yabo eyafika isidumbu endlini yezimpobho ezimbili zabelungu ngase Noodsberg.

UMHELI.

Ngenxa yobupofu sekuze kube namhla laba bantu bengumeli obabhekele lendaba enye, uDube ngexinwazi ezifika kuye zizimbisa usizo xa kutokela ummeli, unike oMessrs. Tabete, oyise bonutwana, igunya lokuba baqashe ummeli, ahanbe kona manje ahlolisise lendaba ebuhlungu.

Ningangenzi baki ngingishiyo odakeni. Kukude eNoodsberg, kukude kwa Mapunulo lapa ummeli eya kohlola kona indaba. Pho, nani nibazabameli izindleko zabo.

Kuqashe uMr. Dickinson wase Verulam.

IMALI.

Bonke abanikelela loludaba abayondise ku John L. Dube, PHOENIX, NATAL.

Amapostali orders ningwabhalali ukuti ayokwaka ePhoenix. Abavumi ukusinika, akokwa eDurban ngako uPhoenix ningabhalali.

Abase Noodsberg nase Sidunini bebefanele benze umnikelo wemizi yakubo nze seuyisigaxa.

Ilanga—Lipuma masonto onke ngolweSihlanu.

inkokelo.—Osheloni abalshumantatulo ngo nyaka-wonke ikokwa ngakala. Tonke indawo libiza le mali.

Ukufingamula.—Nxa umuntu efisa ukuliyeka masazise nga pambili, nxa etule uyabizaba.

Ukutunywa Kwemali.—Mayitwe payable to Rev. John Dube ngeCheque noma Money Order wePost, inowadi eqokete yona ititwe registered izitembu asizifuni.

Izincwadi.—Mazigondiswe ku Rev. John Dube, ORHLANGE PHOENIX, NATAL.

UMheli aze misele ukutwe sxa icala ngoku bhaw ababhalali kupela okutshwenywe.

"ILANGA LASE NATAL"

OlweSihlanu, November 5, 1915.

NGEMPI

IMHILA ngemihla indaba yokwenzekayo peshaya iyavula lapa. Kepake noko siki kuhle ukupela ilawonye konke osekwenzelele, sikwenzi indaba ibenye kona kuyanzima kakhulu isimo sampi.

Kambe abafundi bepele liti bayakumbula ukuti isisusa sampi lena ekona namhla kwakushele inkosana yenkosi yase Austria, iyabambela eSerbia, eselithi namhla Serbia, ibamba nomkayo bobabili. Ite isekelishini kwavola izingangi zayipona ngombumbulu kaDane-mete, yaguma yababulala kona lapa bobabili. Leso sigangisi kashonwanga, kasitshwanga futi. Futi kambe kuyazeka ukuti lesiSizwe sase Serbia yizwama esineane nje, kepa pela siyazaluma namaRussia. Kwiyitakutela isikosi yase Austria, icala yabikha erikosi yase Serbia ukuti kahle lowo umuntu akishwe. Po, loku nangq'umuntu engezwa kanya yinkohl'ha nje. Balandlaba abase Serbia. Kakwanga eendibeleni zabafelwa. Abafelwa bati bazakufuma ngelizakile lowo owenise oqunguka. Kwaganguka izwi eKusasa lina makukuninywe ngomlomo. Po, loku umkuba waze izwile, ezinhlopo ukuti, kanti, nna kusuke kupendulwana ngewzi impi isike izihlanga ikande, tipisile imikonto. Nawo pela amaRussia pela ati ekuluma ayebloma. Ko na lapa le amaJali egazela, kwazise amunxa omnye nama Austria lawa. Abaza izakali kuma Russia esehloma. Wati etuka umuntu wabe esezwa isibhikhila ihlasele eFrance ukoko leabe sekunika nomoya njalo. Lapa amaNgisi ebona amaJali ezibiza abase Belgium, apusheka naye manje. Kope loku kwazise ezinsakwini zokupela kukaJali ngabanye kuzi kube ngoAug.

Lomhlobo esebheketele wabhe-bheka ngakumaNgisi namaFrench namalungu. Sekuti ngabe ngakumaJali namaAustrians, kwabuye kwange-

na amaSulumani aseTurkey, namuhla sekungene esinye futi isizwana ngakumaJali, saseBulgaria.

Sesizwile ukuti ngasentshonalanga kwezwe lamaJali nelamaAustrians kulwa amaNgisi namaFrench, ngasempumalanga kulwa amaRussia. Kubuye kwati kupakati amaNgisi namaFrench akapi impi ehlasela eTurkey eqamuka ngezansi, owesine lomzila ngokuba pe-la owestitatu nanko seuganjwe amaTaliyana. Sekubuya kuti kusenjalo induna yase Greece uM. Venizelos, unxusa amaNgisi namaFrench ukuba awele ngezibuko lakona eGreece eSalonika eya kolekelela amaSerbs. Kuti lapa bala esefikile lawamaAustrians, zapambana izinduna zasifirece nenkosi yakona etete udade wabo wenkosi yamaJali walahla pansi-ke uM. Venizelos.

Isilo Esiqeda Abantu.

Jesililo esikulu esesiqeda iminyango eminingi si ukwonakala kwabantwana. Kucish ukuba kuyahlonga indlu engakaze yehlelwe yisifiso. Sekuvame kangaka ngangoba sekuxoxa ngako njengendabana nje. Kujala kwakuye kwetukwe njengokufu inxa umntwana ka Sobanibani ecelelwe yiloku; kepa manje akuse-tukeki; useti omunye exoxa leyondaba omunye abezicelela ugwayi ebuza ezinye nje. Omane bomanyano bati bakala sona lesosilo balinga ukusela-pa. Sobe nezinhlangano namasu amaningi abawenzayo beti bayas'elusa, kepa esikundheleni sokuba sekute sibangwe ngoba yena lowo uti euyi omyenani intombazana yake ibe isale iquba kona loko unina alwa nako ukuba lendaba ikulile ayise ngangasifunda sinye isingango Hulumeni wezwe ngobo lwake.

Kepa no Hulumeni akanamandhla okuqeda loku pezu kwabazali.

Amandhla Omkuba.

Kukona isaga sabalungu esiti "Umuntu yivanda yemikuba." Bashe ngaloko ukuti konke abantu abakwenzayo ikakulu ukwojaya. Izilwane nezinyoni yiloku kwatini, zaka izindhlo zazo, zenza izinto ngendhlo eloku kwatini zeiza ngayo. Isilwane noma yinyoni entweni etile eziyenzayo ziyaba dhlula abantu. Amuko umuntu ongahamba izinyawo zibheke pezu njenge mpukane, gijimisa okwelashini nyamazane. Kepa umuntu usidlhula isilwane ngoba yena wenziwa ngomfanekiso ka Nkulunkulu unamandhla okutputa aye kokungcono njalo. Loko sikusholoni? Sisho ngoba abanye bakiti kabakusiki etafeni lezi-lwane. Basa bambelele kuloko abayela kwenziwa ngokoko babo nakaloku. Okunye okusobala kakulu yiloku. Izizingobo lezi ezakiva abantu yonke iminyaka asiko isizatu sokuba umuntu angaki indlu eqinileyo angade ebuza aka yonke iminyaka ngoba uyazi kahle ukuti uyolima afake umbila kuyo. Futi uma uhamba pakati kwezwe ungamangala ukubona imizi yabantu bakiti benesibaya nezinkomo, umquba ubhila izinkomo ngodaka uma linile, kepa ube udungeka emashinini benge cabangi ukuti mawuyo vundisa amasini. Loko ke njalo amandhla omkuba wokuba oyise babengakwenzi loko. Nati emizini yezitole asipapami ukuba sifunde ngezizwe lezi ezifike pakati kwetu, abelungu namakula. Lezi-zizwe awuko kuzo ukuba wokuba umuntu liti ilanga lipumile nje akwenzise kube umsebenzi wake ukwalukela ukuya kufuna isifazana nje. Okuhle kwakwezwe ngasikutata siyeko okubi ngoba nabo banako okubi kngewele.

Umdhlalo waBantu.

Zonke izindhlo ziya eTekwini. Inyoni iyobe iyeke amapiko ngolweSihlanu nang' Mgibelo kusasa, abantu begobhozisa okwamanzi beya eShow eTekwini beyobuka, abanye beyodhla izinhlobonhlobo zemidlalo ebhotshozwe nguMafukuzela woflanga. Kusihlwa eNew Location amakwaya ayobele edhlana imihlala! Uma uyopotelwa yiloku nyoti wake wabonani?

Ezizela Kubabhalali Betu.

UMr. S. L. Mtimkulu uloba uti uMr. H. S. Katie nenkosikazi basandu kulahlekela yingane yabo enye futi ihlasele abanye nabo abafa bengangayo le. Uti futi kusande kuba isizwa yase Natal uPhilemon Ntombela yadilike lwa amatsho engodini yabela kona lapa. Imali yayo ayitolakalanga lapa ibiyibeka kona kwaze kwenziwa umnikelo wokutwala izindhloko zokumabla.

UMr. S. N. Nxumalo, Empangeni uti ngoOctober 30 kwakufikise ikwaya lase Mpangeni nase Nanda elipetwe uMr. James Ngobho kwahlulwa elase Mpangeni.

IZINDATYANA NGEZINTO NABANTU.

UMr. S. M. Gumedu, wase Newcastle utanda ukuba kwazwakala ukuti naye uyabonga akubonayo embhlanganweni eNewcastle uMongameli ekuluma pakati kwenhlangano. Ufisa ukuba bonke abakulwayo banxuse ukuba izibutiso zomDali zihlele uMafukuzela nomsebenzi wake.

Kute lapa lishonayo ngomsombuluko layala ukuduma, laya ngokuya laduma lapa futi. Kuloko kuduma uyazi luhlelele ushimula wehotele Federal. Hayi noko basinda abantu uendhlu.

Ingana yomlungu uSveyling iponseke esijini ngomsombuluko eJohannesburg yafa.

Umuntu omnyama ulahlele licala eRhodesia ngoba ahlaba isalukazi somlungu ngomkonto sifa. Uza upanyekwa.

UMr. Charles Goodenough Nxalaba wase Mvoti ubese Tekwini ngomsombuluko. Uti nakona eMvoti ilanga fibatikimezele ekulimeni ngobala lomise kangaka.

URev. C. K. Goba ubese Tekwini ngomgqibelo, wapindela eMvoti ngesantambana isitilima.

UMr. W. Dimba ubebhekele abadhlala ibhola imiteto ngomgqibelo eTekwini, ngoba bati uyayazi yena.

Umdlalano wabefundisi bama-Bhunu, ohlangene eCapetown, ungume ukuti kuhle ibandhla lawo likuvimbela ukuganana kwabelungu nabantu loko ngoba selikufumanisile ububi bwako.

UKing George V. ute ekwel'imele yehashi eFrance elhola amabuto alwayo valimala ngokuwiswa yilo ihashi lole letiswa ukhahlasa kwamabuto. Kodwa kube ngozimkaka.

Namhla olweSihlanu ngomsa uMgqibelo, intaka ibekelwe amazolo. Sisho ngomdhlalo oyisimanga wangomsa oyeqala no nayini use ugcine ngo 7 kusihlwa, kube ilapo kuyiya ekonstatini eNew Location kuzi kube u 11 ebusuku. Ayi tind yena uMafukuzela! Sitanda ukubabona lamaqungaba ake anamhla.

Ngomsombuluko wokugala kulo leli sonto eNanda Mission Station kushone abantu ababili ngalanga linye. UDaniel Zama indodana kaMr. Stephen Zama uhambe ngalo lelo langa noma belesi unika Mahlimbi Magwaza.

Amatshe awile ngezimvulakazi zeso-nto elidhlule leTransvaal, abulala ukolweni nemiti yezitole.

Kutembeka ukuti uRev. F. R. Bunker, ongumputi wezikole, ubephekelele, umfundisi Stick nenkosikazi yake, eba-yise eMsunduze lapa seku ikaya lapa kona.

Pakati komuzi eJohannesburg, eBraamfontein kuhlangele istatutu esinehlalwana eceleni, kanye nemotokali kaMr. Donyani, sona kungesika Mr. Viljoen, ekanye nomkabe nabantwana baka. Po, loku kuhlalwana njalo bavulele. Hau, sikhle isitutu sitatwe imotokali isitwale ibanga sesihamba sibaganya esibalele. Basa babamba sebecotshiwa beyiswa esibhlekile.

URev. A. Motyali waseMpofeni, ute egqitha kwesivela eMgu'ndhlovi, wayetatwa esiya eVerulam, ebanga eNtomb' lapa emabantu baka kona. Uebhamba noMr. Jeremiah Ndima nde owabe engumshumayeli wabo besengasenhla. Usutokozile.

Uti uMr. De Wet (Kungesiye pela uGeneral De Wet ositilungweni) kakusozwe kwenza ukuba abanamatele kuGeneral Botha bahlangane nabanye ukuba babe bandhla linye.

Ngase Mpofana umlungu usuke wapa amawundhlo zimvuyi angamashumi amabili nesihlanu umntu wokugena izimvuyi utwai, eti uyawelapa kanti uwe nze wabanamandhla kakulu, afa onke.

Abantu balwile ngalapa kwesakwa Cele kwesika Tshonkweni. Kakubangako sidumbu, kepa noko balimazana.

URev. W. Foss usebizwa ngamandhla kubo eToronto ukuba akaulenze afike, ngaloko uya utata umkumbi ngelizayo.

Ezempi.

Om'kulu umkumbi wempi wamaJali ucwiliwe owamaNgisi oshumayo ngase Libu.

Ko iloku amaTaliyane esukele pansilawa namaAustrian pakati kwezinyanga ezisitupa yaqalana, asheleple amabuto a28,000 kumaAustrian. Fa-

ti manje, kwazwakala ukuti eza nayo njalo impi. Elisozu atabate abainkulungwane kumaAustrian ngosuku. Nomuzi omkulu wamaAustrian iGorizia ase utabete amaTaliyane.

Kusandu kubanjwa induna yempi yamaJali eMeleka, uFay eselungisele ukuba abulale imikumbi etwele izinhlanvu nodanamete. Loku uFay lona nkubhlanganyele nomkwenya wabo uSchols. Kuzwakala ukuti bebetete ingwaba kadanamete. Kwetembeka ukuti namhla bafumanisiwe ababulali bemisebenzi eminingi emikulu. UFay avumile lapa esebanjwe ukuti noqobo bebelohse-kona ukubulala imikumbi etwele izinhlanvu izitata eMeleka izi-yisa eEurope.

E England kubanjwe iJali likwele pezu kwehotele elikulu likuluma ngomlingo namaJali asemkunjin ondayo lisekamu namhla.

Abase Rhodesia abafuni iningi loko ukuba bahlangane neNyanyana. Ngalo abelungu ababili abebepikisana ngakalo, bencintisana ngokugena empakadini, bakete onqabayi ukuba bangane kuyo iNyanyana.

AmaKapunari asavunyelwa ukuba apume impi nawo ahlome apelele ngaloko onke angakagawwa eCapetown nawapumapi ayabutwa asekwiza kumanje. Masinyane aya kuyo.

Isizwana sase Serbia sibukali kabi ekulimeni. Sabatya abase Austria kugala nyakenye baze basishiya. Sebete bebuya manje sebekanye namaJali. Kuso lapa bebuye sekubhoma amadoda aqeda iminyaka emashumi asitupa, kanye nabafana abanaminyaka egedelishumi nesihlanu.

Avayuma amaJali ukuti aqutshulwe ngamaRussia ebusuku awasuka lapa abese welela ngapeshaya.

Kutiwa amabuto amaJali ake ambuka inkosi yawo, aqasha abuyela bucala eKutno. Ati uba aqembuke lawo angamakulu amatatu, eduze kwase Skurnivice, alwa kwaze kwashona ama-langa amatatu, asele abaleka angena ehlatini.

Asefinyelele amaRussia eBulgaria asepumela kona amabuto loku aya ngo lwandhile kona.

AmaTurks songati ati impi yama-Jali iyapi kwelakubo loku wona ma-Turks anamandhla okuzilwela odwa njena.

Impi yamanzi yase Russia ipikelele ilanga lonke lase lishona idubula imizi yase Bulgaria iVarna ne Bourgas.

Amabuto amaFrench ayise ayibhe dula eyama Bulgars emunini wawo iStrumitza. Nawo amaFrench ati kakumadoda kakulu loku okungama Bulgars; akanani namaJali enkani-ni.

Futi kulowo mzila wase Dardanelles lumi utali lapa amaTurks evimbe indhlole yamaNgisi nama French njalo ngakona, noma ilwa nganombambai ikakulu.

Songati futi abase Roumania baze ugenza, ngakumaNgisi balwe namaJali. Ixha noqobo kwenza njalo akuyikuba mzuzi, abase Bulgaria bemibaya utshetsha bangotshwe, ngoba sikulu lesi sizwe kunesase Bulgaria.

Kuyacuma njalo kuzo zonke izimpi esezike zalwa namaFrench kuye kutshazwe umbambai wawo kakulu obizwa ngokuti 75. Sizwa ukuti ate ukuba amaFrench ahlangebezane nama Bulgars ahlavula yena. Au, aqu-nedeka kumanje amaBulgars, ati nalapa eseti aleta amanye amabuto atelela kulawa aqeda umbambai, ahlavula asuke manje amaFrench eze ngazipeleti ayigwaze amuke nayo.

Liginile izwi lokuti impi eSerbia ilwila na isifazane ngobo. Kusala izalukazi nezinkundhlanwa kupela enakaya. Kutiwa ngelinye ilanga amabuto amaJali abamba inkomazi ye Serbia ikwele pezu enesikini yocingo ilanquma. Ati lapa esequtshwa "Wo songati bangandhlobo ngife sengimdala ngokwanele."

Ute lapa umkumbi wamaJali uhambe eDardanelles wabonwa owamaNgisi oshumayo, ngaloko wa usekela; ngasukiswanake kubange eConstantinople igalata, ngaloko kwaze kwatikimezele nezingalo ezihamba ebhloveni lapa. Sekuzwalele ukuti amaJali abanjwa eMeleka ezama ukubulala ngodanamete indawo lapa kwenziwa kona izinhlanvu. Abanjwa amaJali atile kugala asede ebanjwa njalo. Namhla kubanjwe elinye futi, sekwenza okwesitupa.

AmaJali ati ngo October abambe amaRussia a41,000.

Sekukona umoya wokuti amaJali asegalile ukuzwela indhlole ngenxa yokuba ukudhlole okupuma kwezinye izizwe kuvalelelele elwandhile.

Loku amaRussia abeqale ngokudlila izindonga zomuzi wase Varna, kaloku sekuzwakala ukuti amabuto-akona eRussia asewelela kona eVarna.

Loku impi ebe sekona eSalonika ibesei 150,000 amaFrench odwa, namhla kuwelele kona 70,000 asefika busha.

Kuyaqina ukuti nabesifazane bama Serbs bayelekelela ekulweni loku kanye nezingane zabo. AbaseRoumania baya wabuta amabuto futi, bewabuta songati banomnyu namaNgisi nabakanye nawo.

Kukona amabuto amaTurks asepu-ngulwa eDardanelles ayiswa eThrace.

Ati uba amaSerbs asuse izinhlanvu kanye nezibhala eKusajevac, awushila lomuzi wase utatwa amaJali. Sekuzwakala ukuti eDobruge asusile amabuto angamaBulgaria, kwaziya amaviyo amahlulu amaTurks kulawo. ngokuba engaqinile amaBulgaria.

Umkumbi oshumayo wamaNgisi utshayene nomunye eGibraltar wafa nabantu abalishumi nomuntu oyedwa.

U GQAINYANGA

Nami njalo Mr. Xulu ngiya ufika ngelinye ilanga ngazo izincuku zakhe kona lapa. Nami ngisa lungisa elimi igama engiya kulihlala zolo loko. Eliya umuntu uyakunguzwa kusasa eLord's Ground mina. Futi sibekelele no Mr. Xulu, ngisho uF. M. belu, ukuti siya upikisana ngejubane. Baze bapelele bonke ngo 4 o'clock bazobuka jubane.

Osele uya udhlula asohleleni abahlulu. Kangisaqedi nje kodwa nokuti kusaya kangilungela yini nakona lapa. Ngoba ngiti ngisade ngigijima ukuba ngiti mangiwayele, kupunguke nepika leli, loku inku ngingakwazi nokukipa inyongo, saska no Mpunya ka Ndongeni, wase Mabomtini, site sisasukele nje, ngahle nganyatela ubulungwe, ngashelela ngaye ngahlabu ngedodhlwana pansi, yapela ingaku.

Bengikamukulele ukuba ngifinyelele ko Sinyana ka Nomavocwana wakwa Gwensa, kepa ngakalinywa imifula ukugwala, loku bengikolile na ubhloko lwami kwa Cornelius Jali lapa ngibe ngipambukelele kona, ngidhlula. Sise-ngabantu yini peli, Mhileli, loku zisi-kohlani nje, sesapenduka amavaka savela. siyabazele nje izwe silihambisa okwamanina.

Etekwini

Vultures Vs. Victorians
at
2.15 p.m.
eLORD'S GROUND.

Kuyokuti elo pumelela kulawa bese libhekana nama Cannons aseNanda okuyiwoona asapumelela kuma Teams onke angapandhile bese bedhlalela iCup ngo 4 p.m.

Ngakoke niyamenywa nonke ngokubanzi ukuba nize nibe kona ntinga putelwa ukuzobona okutshayana kwezi nkunzi zibanga emikhosini eShogilandi kanye neminye imikhosi ka Mafukuzela.

Imina Owenu.
W. BHULOSE.
Secy. D. & D. N. P. A.

OBHUBILE

U Nomjekelele ka Magema ka Magwaza Fuze wakwa Ngebo, unqunywe intamo agumyeni wake uMshweshwe elinye Jack Ndlovu, ebusuku lapa kutatwa ukusa ngeSonto. Izihlobo maz-zamukule loko. Wazalwa ngo 1889. Ekukanyeni.

ASEKO uCHARLIE MABOTE.

Insizwa yase Delagora Bay ebizwa ngokutiwa uCharlie Mabote ebe ifunda Ohlange ishonile, imuke ngolwesitatu emini, Nov. 3, 1915. Lomisa weza lapa ezokwela imfundo, kepa wafike wagula, waze waya kohlizwa eFeykint ulokotela Makodi, noko inxeba alipolanga lahla lixixa njalo wahlala ngokugula, useze axilwe umkhulane nje namhla umfika emzimbeni ongapi-le.

Kubo kuseduze nedhlohlolha lase Delagora Bay. Bayozisa abalapo ukufinyelela lendaba kwabakubo abafunda eHlanga.

SAPUMAPI TINA?

UKUHLAZULULA UHLANGA.

KU MHLELI WE "LANGA"

Mngane.—Ngicela ukuba avume ukwamukela lendaba yami engifisa uku yiqondisa kubo bonke abakiti abafunda ipepa lako elidumileyo.

Bantu bakiti abahle, seku'nkati sihlezi ebunyaneni njengokungati sipakati kwesisu senkomo, lapa kungeko langa kona. Namhlanje ngitanda uku veza indaba engihlala ngiyilinganisa noma ngilele noma ngihlezi, yokuti:—Konje tina size sibe lapa nje, saqumuka ngapi. loku kulendawo esesihlezi kuyo namuhla, sasingeko kuyo mandulweni. Bani ngi abantu bakiti ongi ixa ubuza kubo ukuti sajamuka ngapi, silapa nje, bakutshene ukuti "Sajamuka eNyakato", bangakutsheni kahle isimo sendaba. Namhlanje ngihlala loku nje, nginxusa uMr. C. K. Ku-zwayo o'eKokstad, onxande ukuba ke ngilobe ezokwela kwakubo kwa "Qwabe". Kepa sekute lapa nginxusa nama ngi, kangelekelele ngamandhla noma angaba nawo (loku pela yena uxusa ngumfundisi uMr. Stephen Kumalo o'eKokstad, ngoba ezwa lapa kukuluma yena uMr. Kuwayo emshusha ukuti yizama kakulu nami, wabe ngumngane wami onkulu); usuka kangipenduli nakungipendula nyzititela da kanaki luto ngaloko kunxusa kwake. Augisho-ke mina ukuti kulungile loko. Ngipindle futi ngaloba kulo lona leli ipepa letu, ngabuzwa kubo abakwaKuzwayo, ukuti izingwaba zamatshe lezi likosi yakubo uNqeto, wayekombani ngazo, nokuti uNqeto lona yena konje akusiyi yini umfowabo ka Pakatwayo inkosidumileyo yakwa Qwabe na? Kwatula kwati naye, kwangati kutelwe amanzi emilweni ovutayo. Ngiti-ke bakiti, po kululekana kwetu loko se-soze sifunyanise isiminye senkulomo yakiti kanjani, loku kuti nalapa umuntu eti kusile kona, kanti azika linganisi nokulinganisa ukuti seziyakala izinkuku kona na?

Namhlanje-ke, bakiti, ngizama ukuba kengidukuze kancane, ngilande umkondo wokuti, savelapi tina? Ngoba kuya kanya kusobala ukuti asivelanga kulomhlaba. Inxa umuntu ebukisise lezi izindaba engisandu kugcina ukunlobela zona: "Abantu, nemikuba yabo bengakafiki abelungu," uyakubona kuba se b'olaba kuye ukuti ukubhamba kwakiti kuhlangele kunye nokubhamba kwabantwana bakwa Israel. Nazo izingwaba zamatshe zise yizo ezazi zenziwa yibo abakwa Israel. Po, inxa kuyiba kwati uba bahlukule inkosi yakwa, banyamalala okwukupela kungaziwa lapa batshona kona? Ngikuluma nje, madoda, nami ngiyabona uku ti sesiside kakulu isikati kwenzekile loko! Kepa itxa umuntu ebhekisise kahle, angazibonela njengami nje, uku ti, loku kwaziwa ngabantu bonke ukuti sonke tina'ndhlu emnyama savela enyakato, konje inyakato lena yona ingapi nezwe na?

Baudhla lakiti, cabangani nje abangisise, nami ngiyazi ukuti akusibo bonke abantu abanekanda nokungadla izinto: abanye bakutata kwoyise ukwazi base-lancane; kodwa abanye kabanaki luto ngokuzwisa izindaba kwabandla, babe sebetupa bangazi luto. Kuhle ukuba ati umntwana ati alalele konke ukubhamba kwezwe kwabangapambili kwake esemuncane, angahambi nje enganakale luto, ati ngiyakuzazi zonke izindaba inxa sengimdala. Ngiyaqinisa ngiti akuko ukwazi nokubhala ukuba okwazi emzimweni, ungeti ngoba umuntu esemuhlope qwa ekanda, utembe ukuba usazakuhlakanipa loku esetwele izimvuyi ezinhlopo, ngiti mina yikona ebi-asituta esingapezu kwakoko abeyiko ngapambili.

Nginyanxusa-ke kini nonke, bakiti ngicela ukuba keningizuleke nami, kambe omunye angavela, ongangitshene lapa savela kona silapa nje. Ngicela futi ukuba uingangitshene lapa nize ngicamusa le'gula elikade livinjwa lapa babeyiswa kona ngu Moses, kwaze kwapela amashumi amane eminyaka belukwiza ehlane, ngenxa yezinhlopo zabo. Kusimakele futi loku—ukungezwani nokungezwelani ubuhlungu noma omunye pakati kwetu eti uzama ukwelekelela nokusiza abanye bakubo. Kumbulani enye indaba eyenziwa ngomnye wekwa Israel, mhla uMoses efutinyana omunye wakubo elwa novas eEgypte; ukuti wati uMoses ukuba abone loko, walumula elamula kanjani, enza ibuku ngakowakubo, waze wazena ngokumbulala, kwahlwa. Kute ngangomuso uMoses esemfunyanisa lewo elwa nomunye wakubo bati ule lapa es'eti uyabahlamba, wapendula wati lo obelwa novas eEgypte ublowe ngu-Moses ngayizole: "Usufuna ukungibhala nami njengaloku ubulele umGipite izole."

Shiyani leyo'ndhlozi embi, bakiti, nzwane, nihlangane ngako konke. Yena imikuba emidala leyo eyabe yenziwa abakiti—abasayenza nanamuhla—yokubhalana emakosini, kona omunye ezakubulawa kube sekudhlula impahla yake. Ngicela ukuba ngingelekelele ngezinhlozi ezinhlopo, kesipenyisise umkondo wokuti, "Savela ngapi tina silapa njena."

MAGEMA M. FUZE,
528 Church Street,
Pietermaritzburg.

Owaboshwa Ngokuyeka Umsebenzi eJohannesburg.

Mngane.—Ngisapinda nanihlabha ngisacela indawana kuzo izihla zepepa lako "Ilanga," ungenikubone lapa eJohannesburg, ungeni eboshwa ngokuti uywekeleni lowo msebenzi. Wabate umuntu uxoshwe nguMesisi kwatiwa uywekeleni lowo msebenzi? Wati umuntu, "Mina ngixoshiwe kulowo muzi," wati kuyena umlungu. "Tula ngena lapa uhale pansi ngase-nawa